

Samen aan de Slag Dagen, Utrecht, 2025

Yorick Karseboom MA
Voorzitter Wetenschapswinkels

Faculteit Wijsbegeerte
Rijksuniversiteit Groningen

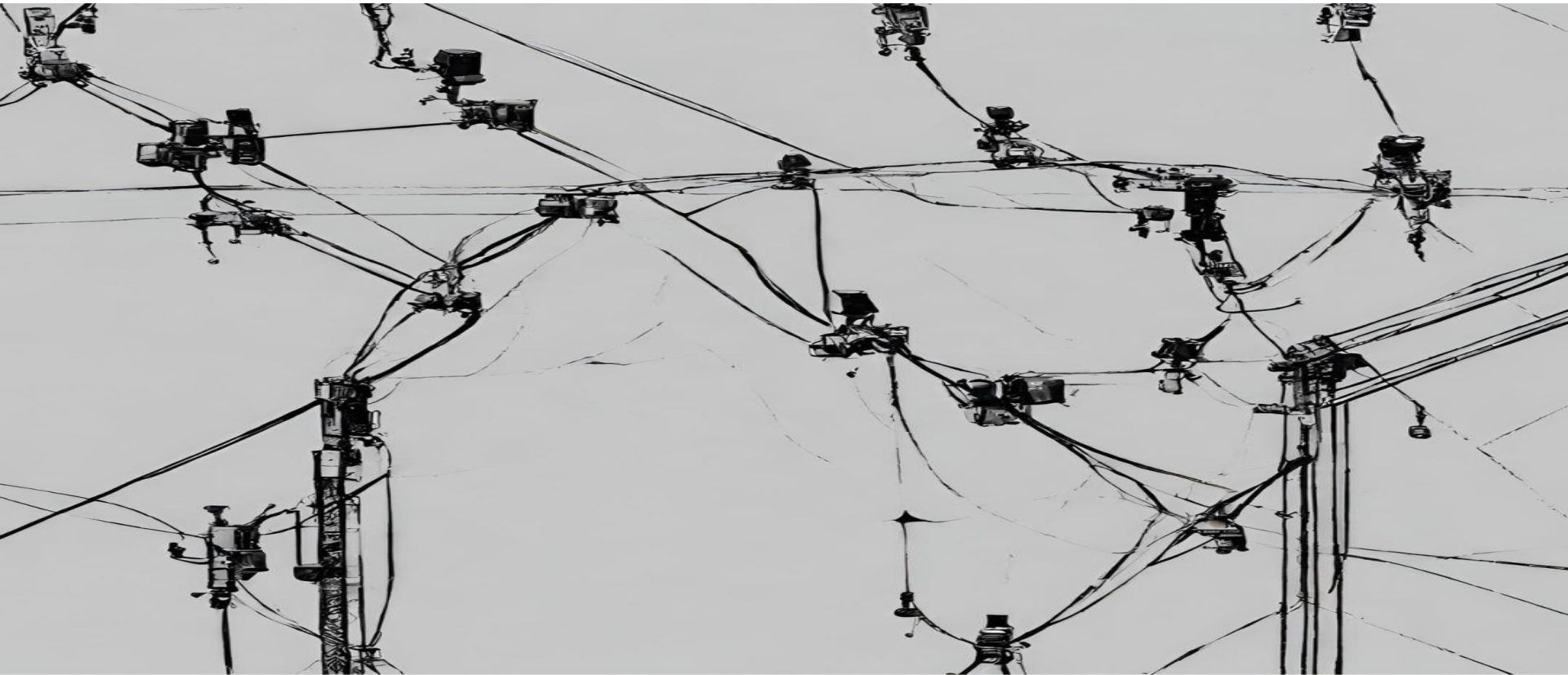

Wat is de rol van een universiteit in de samenleving?

Strategisch plan: Making Connections

- › Innovatie.
- › *Open-mindedness.*
- › **Maatschappelijke betrokkenheid.**

Wetenschapswinkels

1. Wat zijn wetenschapswinkels?
2. Wat doen wetenschapswinkels?
3. Voorbeelden.
4. Uitdagingen en *best practices*.
5. Opdracht + vragen.

Wat zijn wetenschapswinkels?

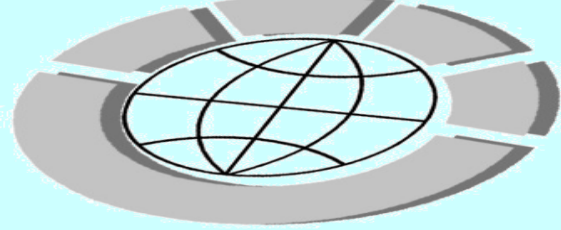
Wat zijn wetenschapswinkels?

Wat zijn wetenschapswinkels?

- › Oorsprong: 1970, Studenten zijn gefrustreerd over de focus op theoretisch onderzoek en onderwijs.
- › Steeds meer maatschappelijke uitdagingen.
- › Eerste wetenschapswinkel: Universiteit van Amsterdam, in een oud winkelpand.

Living Knowledge

The International Science Shop Network

*Science Shop – Wetenschapswinkel – Boutique de Science – Epylion
Videnskabsbutiken – Wissenschaftsladen – BioSense – IntHum
Bazar de las Ciencias – Intermediu – Interchange – CUPP Helpdesk
Community Knowledge Exchange – Research Shop – Echop a sciences
Forskningstorg – Knowledge Co-Op – Community Based Research Center
Community Academic Research Links – Students Learning with Communities
Teadusturg – CURL – ShopFront – Office of Community Based Research
- Научная лавка – Accès Savoirs - Sportello della
Scienza*

上海大学生科学商店

- 1970s Netherlands (USA, Canada)
- 1980s Australia, Denmark, England, Northern Ireland, Germany, Austria, France, Belgium
- 1990s Canada, Spain, Romania, New Zealand, Malaysia, Czech Republic, South Korea, South Africa
- 2000s Belgium, France, South Korea, Portugal, Japan, Ireland, Hungary, China, Italy, South Africa, Latvia, Turkey
- 2010s Cyprus, Israel, Norway, Lithuania, Belarus, Tunisia, Poland, Scotland, Finland, Haiti, Benin, Senegal, Burkina Faso, Cameroun, Ivory Coast, Niger, Togo, Burundi, Guinea, DR Congo, Estonia, Greece, Wales

Wat doen wetenschapswinkels?

- Ontvangen een vraag.
- Identificeren een probleem.
- Vooronderzoek: weigeren, doorverwijzen, adviseren of een onderzoeksvraag formuleren.

Source: dr. Henk Mulder

Wat zijn wetenschapswinkels?

5 Wetenschapswinkels (sinds 1979)

- Geneeskunde & Volksgezondheid
 - Taal, Cultuur & Communicatie
 - Onderwijskunde
 - Beta-wetenschappen
 - Kenniscentrum Filosofie
- + Samenwerkingen met WIJS en the Green Office

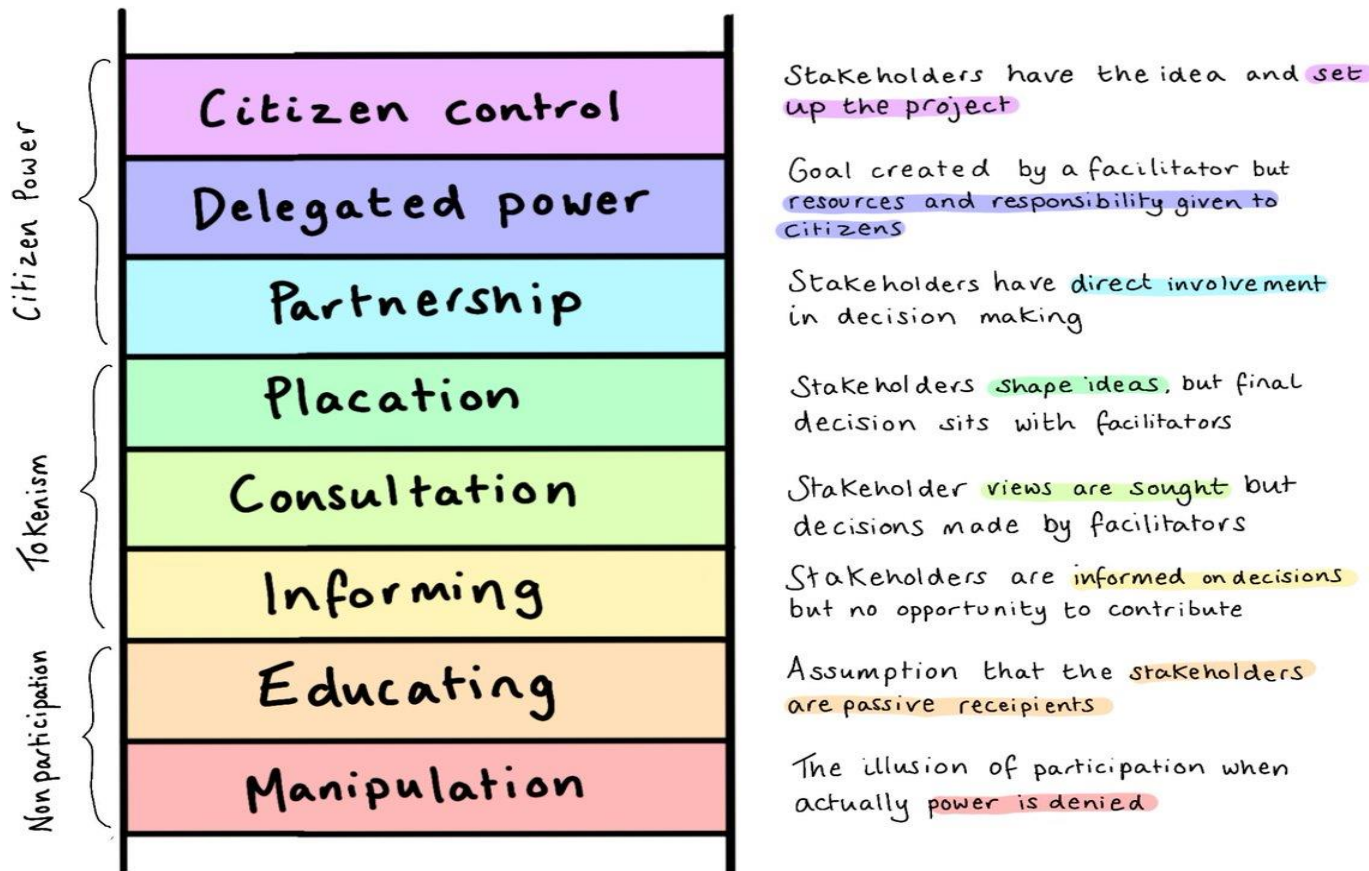
Wat doen wetenschapswinkels?

Wetenschapswinkels bieden onafhankelijke en participatieve onderzoekssteun in reactie op vragen uit de samenleving.

De vragen worden ontvangen vanuit de samenleving in de breedste zin, d.w.z. individuele burgers, maatschappelijke organisaties en non-profitorganisaties.

Wat doen wetenschapswinkels?

Ladder of Participation (Arnstein, 1969)

@creative.clinical.psychologist

Drawn by Juliet Young

Probleem:

Hoe kunnen wij de drempel verlagen voor gemarginaliseerde groepen die de universiteit nog niet weten te vinden?

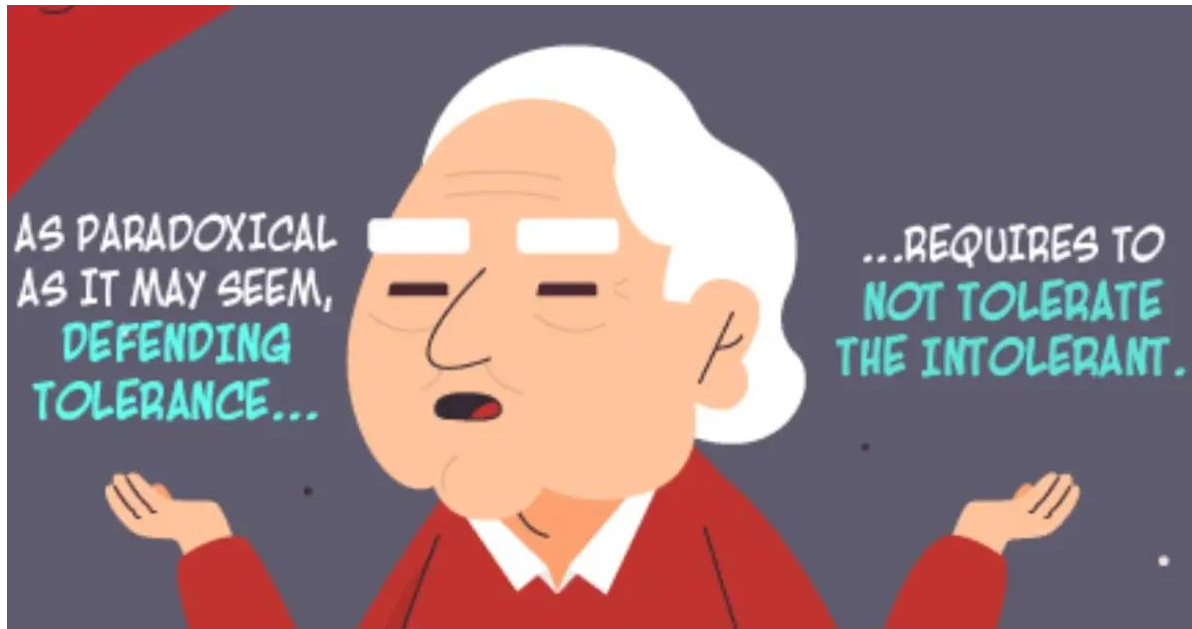
Wat doen wetenschapswinkels?

Criteria voor een goede vraag:

- Wetenschappelijk element.
- In dienst van de maatschappij.
- Publieke resultaten.
- De vraag is niet van commerciële aard.

Uitdaging:

- › Het jongerencentrum en de posters
- › Wat zouden jullie doen?

Wat doen wetenschapswinkels?

Een vraag kan resulteren in verschillende soorten projecten:

- Onderwijs.
- Studenten onderzoek (i.e. BA of MA scriptie).
- (Interdisciplinaire) onderzoeksprojecten.

Wat doen wetenschapswinkels?

- Bewaken het procesverloop.
- Helpen de vraagsteller met het interpreteren en eventueel publiceren van de resultaten.
- Maken een inventaris voor mogelijke vervolgprijekten.
- Evalueren het algehele proces.

Verwachtingen en Betrokkenheid

- › Vraag verkleinen of vergroten tbv
onderwijsonderdeel
- › Interesse onderzoekers: Breder kader
- › Respect & Nieuwsgierigheid
 - Verwachtingsmanagement
 - Partners zijn geen onderzoeks*object*
 - Complementaire kennis
- › Samenwerking vs Onafhankelijkheid
 - Waar kan het mis gaan?
 - Code of Conduct UNL
- › Veilige leeromgeving

Statistics

2023	Questions	Answers	Students
Geneeskunde & Volksgezondheid	54	45	14
Science & Engineering*	32	27	66
Onderwijskunde*	19	13	16
Taal, Cultuur, Communicatie	43	30	164
Filosofie	21	18	68
Green Office	21	21	46
TOTAL	190	154	374**

* 2022

** 374/7000 students in a year = 5.3%

Voorbeeld:

Voorbeeld: Filosofie Buiten de Muren

bureau
buiten
dienst

Resultaten

Cliënten:

- Versterkt in hun werk + resultaten die bijdragen aan het welzijn van de samenleving en burgers.

Studenten:

- Studiepunten, nieuwe vaardigheden, sociaal bewustzijn.

Medewerkers:

- data, netwerken, nieuwe invalshoeken, outreach.

Wetenschap:

- nieuwe kennis, nieuwe onderzoeksthema's.

Universiteit:

- PR, onderwijs, maatschappelijke verantwoordelijkheid, maatschappelijke impact.

Beleidsmakers:

- meer data om beslissingen op te baseren.

Efficiënt:

- combineert 3 missies van de universiteit (onderzoek, onderwijs, kennisoverdracht).

Best practices

- › Neem elke vraag serieus.
- › *Direct action.*
- › Uit de "academische bubbel" breken.
- › Gedeelde kennis.
- › *Open Access.*
- › Ruimte om te experimenteren.

Uitdagingen

- › Beperkte middelen.
- › Bekendheid.
- › Tijdsgebonden.
- › Vraagarticulatie.
- › Impact meten.

Opdracht

- Hoe zou je de wetenschapswinkelmethode toepassen binnen jouw eigen instituut?
- Wat voor vragen verwacht je? Vanuit welke richtingen?
- Hoe ziet het proces eruit? Welke opties voor het beantwoorden van de vragen zijn er binnen jouw instituut?

Slotwoord

Universal Declaration of Human Rights

Article 27 (1)

Everyone has the right freely to participate in the cultural life of the community, to enjoy the arts and ***to share in scientific advancement and its benefits***

Vragen?

y.karseboom@rug.nl

wewi@rug.nl